

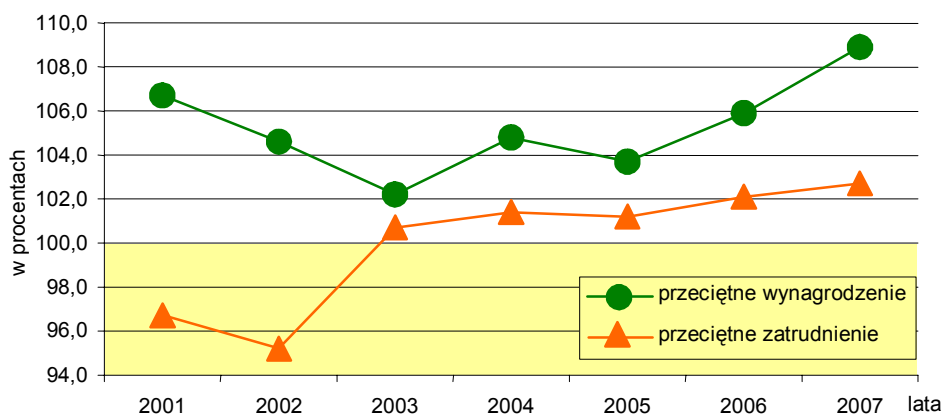
WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2007 R.

Temat wynagrodzeń w gospodarce narodowej Urząd Statystyczny w Krakowie prezentuje corocznie w formie szczegółowych tablic w Roczniku Statystycznym Województwa Małopolskiego oraz w publikacji Województwo Małopolskie – Podregiony, Powiaty, Gminy, a dane o wynagrodzeniach w sektorze przedsiębiorstw – kwartalnie, w Biuletynie Statystycznym. Informacje sygnalne z tego tematu były opracowane za lata 2001 i 2002 oraz 2006.

W 2007 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie¹ w województwie małopolskim wynosiło 2666 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosło o 9,1%, a w liczbach bezwzględnych o 222 zł. W skali kraju przeciętna płaca wzrosła w takim samym stopniu.

Od początku dekady średnia płaca w województwie systematycznie wzrasta, przy czym w 2007 r. także dynamika tego wzrostu – wykazująca w poprzednich latach tendencję zmienną – była wyraźnie wyższa.

Dynamika średniej płacy i zatrudnienia w województwie małopolskim w latach 2001 - 2007

Równoległe ze wzrostem średniej płacy od 5 lat stopniowo wzrasta zatrudnienie, chociaż tempo tego wzrostu jest zdecydowanie niższe. W 2007 roku przeciętne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 617,3 tys. osób i było wyższe niż rok wcześniej o 2,9%.

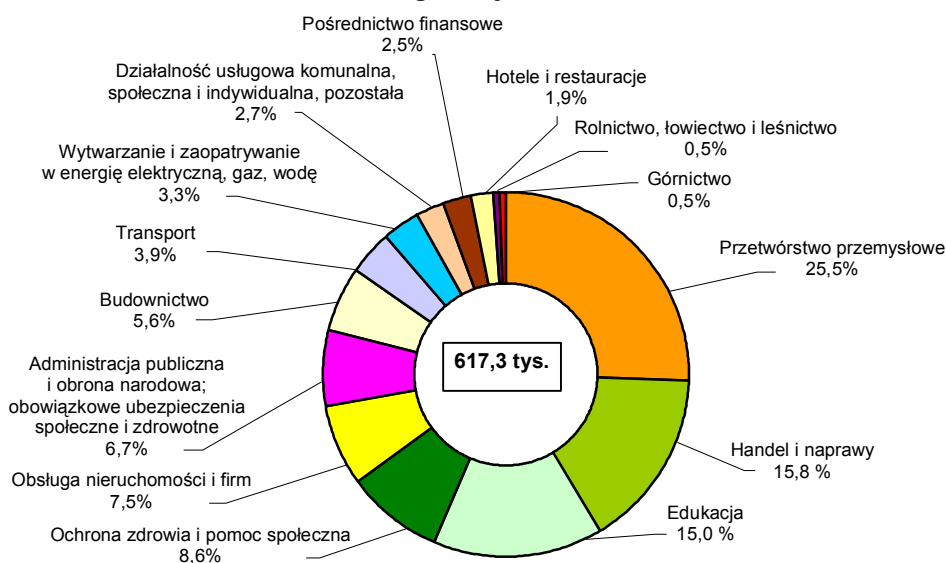
Wysokość przeciętnej płacy w większym stopniu zależy od sektora prywatnego, który w analizowanym okresie zatrudniał 366,6 tys. osób, czyli blisko 60% ogółu pracowników.

¹ Stosowane w dalszej części określenia: przeciętne/średnie miesięczne wynagrodzenie, przeciętna/średnia płaca miesięczna oraz te same określenia bez przymiotnika „miesięczny” są równoważne.

Wzrost przeciętnego wynagrodzenia nastąpił w podmiotach sektora publicznego – o 8,3% i w podmiotach sektora prywatnego – o 10,1%. Tym samym rok 2007 był kolejnym, w którym dysproporcja poziomu średniej płacy pomiędzy sektorami prywatnym i publicznym zmniejszyła się. Mimo to przeciętne wynagrodzenie w sektorze prywatnym było o ponad 400 zł niższe w porównaniu z sektorem publicznym, w którym ukształtowało się ono na poziomie 2907 zł.

Na poziom średniej płacy w Małopolsce i jej dynamikę największy wpływ wywierała sytuacja w sekcji przetwórstwo przemysłowe, gdyż zgrupowane w niej przedsiębiorstwa skupiały więcej niż 1/4 z ponad 617 tys. ogółu zatrudnionych w województwie w 2007 r.

Struktura zatrudnienia w województwie małopolskim według sekcji PKD w 2007r.

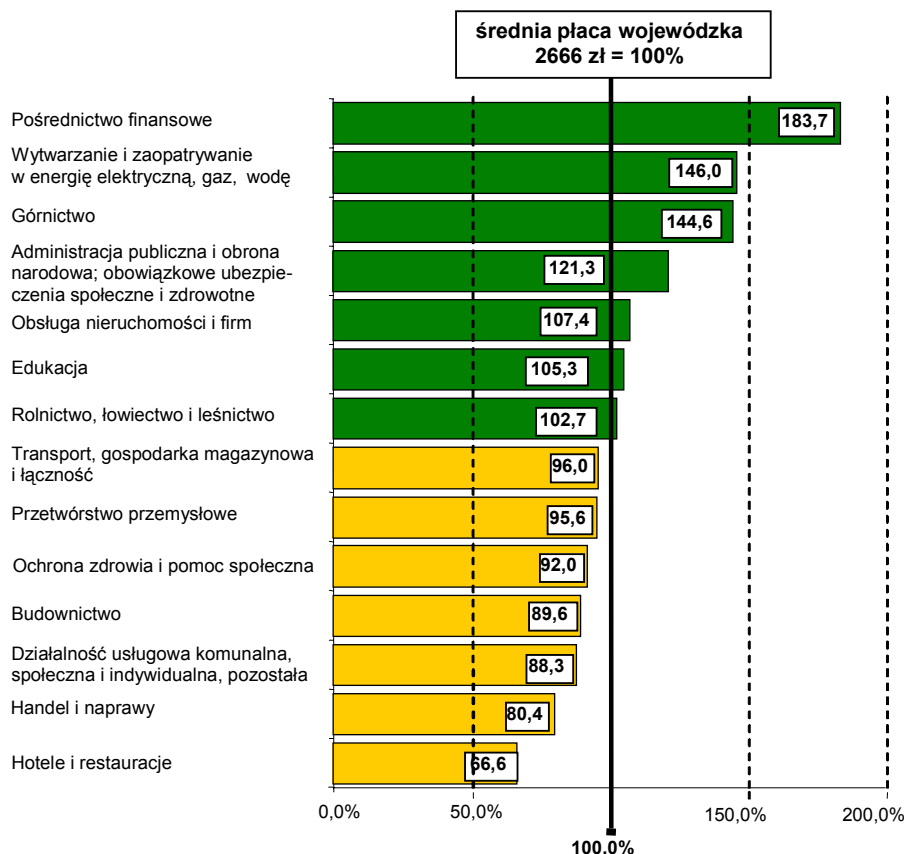
Ponadto poziom przeciętnego wynagrodzenia w województwie kształtuje sytuacja płacowa w podmiotach z sekcji: handel i naprawy, edukacja oraz ochrona zdrowia i opieka społeczna, gdyż te sekcje łącznie skupiały niemal 40% ogółu zatrudnionych.

Obserwuje się bardzo duże zróżnicowanie w poziomie średniej płacy w poszczególnych sekcjach i ta rozpiętość od 2004 roku pogłębia się. Relatywnie najwięcej zarabiają pracownicy sekcji pośrednictwo finansowe, a najmniej pracownicy sekcji hotele i restauracje. W 2007 roku rozpiętość w odchyleniu przeciętnego wynagrodzenia w tych sekcjach od średniej płacy w województwie wyniosła ponad 117 pkt proc. W ostatnich latach układ sekcji według wysokości średniej płacy zmienił się nieznacznie, a jego ukształtowanie w relacji do średniej wojewódzkiej w 2007 roku zostało przedstawione na wykresie (str. 3). *Także w skali kraju najwyższe i najniższe średnie wynagrodzenie w 2007 roku ukształtowało się odpowiednio w tych samych, co i w województwie sekcjach, a rozpiętość między ich poziomem była jeszcze większa niż w Małopolsce.*

Jak zaznaczono wcześniej, przeciętne wynagrodzenie w województwie w omawianym okresie w porównaniu z 2006 rokiem wzrosło o niespełna 1/10. Niemniej w poszczególnych sekcjach dynamika średniej płacy była wyraźnie zróżnicowana. Najbardziej, bo o ponad 18% wzrosła przeciętna płaca w sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna. Także rok wcześniej w tej sekcji odnotowano relatywnie wysoki (ponad 9-procentowy) wzrost średniego wynagrodzenia.

W liczbach bezwzględnych 18-procentowy wzrost w 2007 roku oznaczał w tej sekcji mniej niż 400 zł. Informacje te wraz z aktualną lokatą sekcji wskazują na bardzo niskie, w porównaniu do innych sekcji płace w ochronie zdrowia i pomocy społecznej przed 2006 rokiem. Na kolejnym wykresie (str. 4) można zauważyć, że wzrost wynagrodzeń w analizowanej sekcji w omawianym roku wystąpił przy minimalnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

Odchylenie przeciętnej płacy w sekcjach PKD od średniej wojewódzkiej w 2007 r.

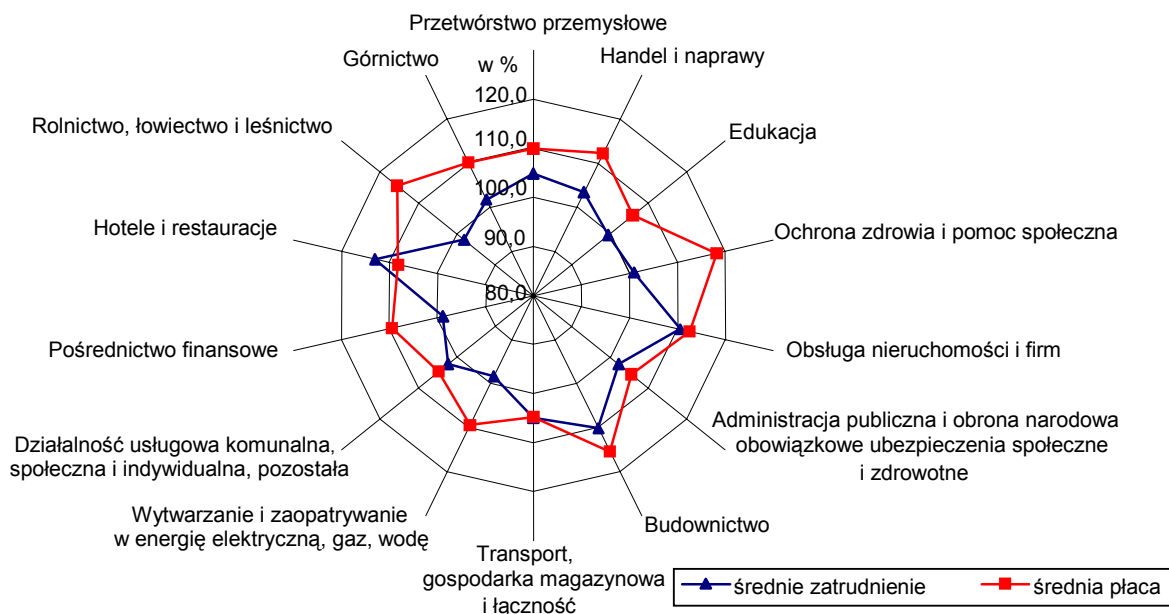

Stosunkowo wysoki, ponad 15-procentowy wzrost płac wystąpił w dwóch sekcjach – budownictwo oraz rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo. W budownictwie, podobnie jak w sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna, był to drugi rok znacznego wzrostu wynagrodzeń. O budownictwie można powiedzieć, że przeżywa „boom”, gdyż wysoka podwyżka wynagrodzeń ma miejsce przy relatywnie bardzo wysokim, bo o 1/10 – wzroście zatrudnienia. W sekcji rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo przy jej minimalnym udziale w ogólnym zatrudnieniu w województwie, odnotowano spadek liczby pracowników, zatem wzrost wynagrodzeń mógł się odbyć jego kosztem.

Dość korzystnie ukształtowała się sytuacja w sekcji obsługa nieruchomości i firm, gdzie płace wzrosły średnio o 12,5%, a dynamika zatrudnienia była równie wysoka jak w budownictwie. Także o ponad 12% wzrosła średnia płaca w sekcji handel i naprawy, przy znacznie niższym wzroście zatrudnienia. Ponad 10-procentowy wzrost płac wystąpił jeszcze w górnictwie, które w strukturze zatrudnienia w województwie miało minimalny udział. W innych sekcjach wzrost wynagrodzeń nie przekroczył 10%, przy czym na poniższym wykresie dynamikę średniej płacy i zatrudnienia w sekcji transport, gospodarka magazynowa, łączność, wykazano w oparciu o dane z roku 2006 doprowadzone do porównywalności (w związku ze zmianami organizacyjnymi w dziale łączność).

Dynamika średniej płacy i zatrudnienia według sekcji PKD w województwie małopolskim w 2007 r.

(rok 2006 = 100)

Sekcje PKD ułożono według zasady przyjętej w wykresie: Struktura zatrudnienia w województwie małopolskim w 2007 r.

Przeciętne wynagrodzenie w **układzie przestrzennym** wykazuje znaczne zróżnicowanie. Najwyższy poziom osiąga w Krakowie, który skupia relatywnie najwięcej wysoko wykwalifikowanych kadr we wszystkich dziedzinach gospodarki. Uwagę zwraca struktura zatrudnienia według sektorów działalności. Niemal 47% zatrudnionych to pracownicy sektora usług rynkowych skupiającego sekcje: pośrednictwo finansowe; obsługa nieruchomości i firm; hotele i restauracje; handel i naprawy; transport, gospodarka magazynowa i łączność oraz działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna pozostała. Wyższy niż w Krakowie udział sektora usług rynkowych w łącznej liczbie pracowników występuje jedynie w specyficznym pod tym względem powiecie tatrzańskim. Ponad 1/4 zatrudnionych w Krakowie to pracownicy sektora przemysłowego grupującego sekcje: przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz, wodę; górnictwo oraz budownictwo. Podobny udział w zatrudnieniu ma sektor usług nierynkowych obejmujący sekcje: administracja publiczna; edukacja oraz ochrona zdrowia i pomoc społeczna.

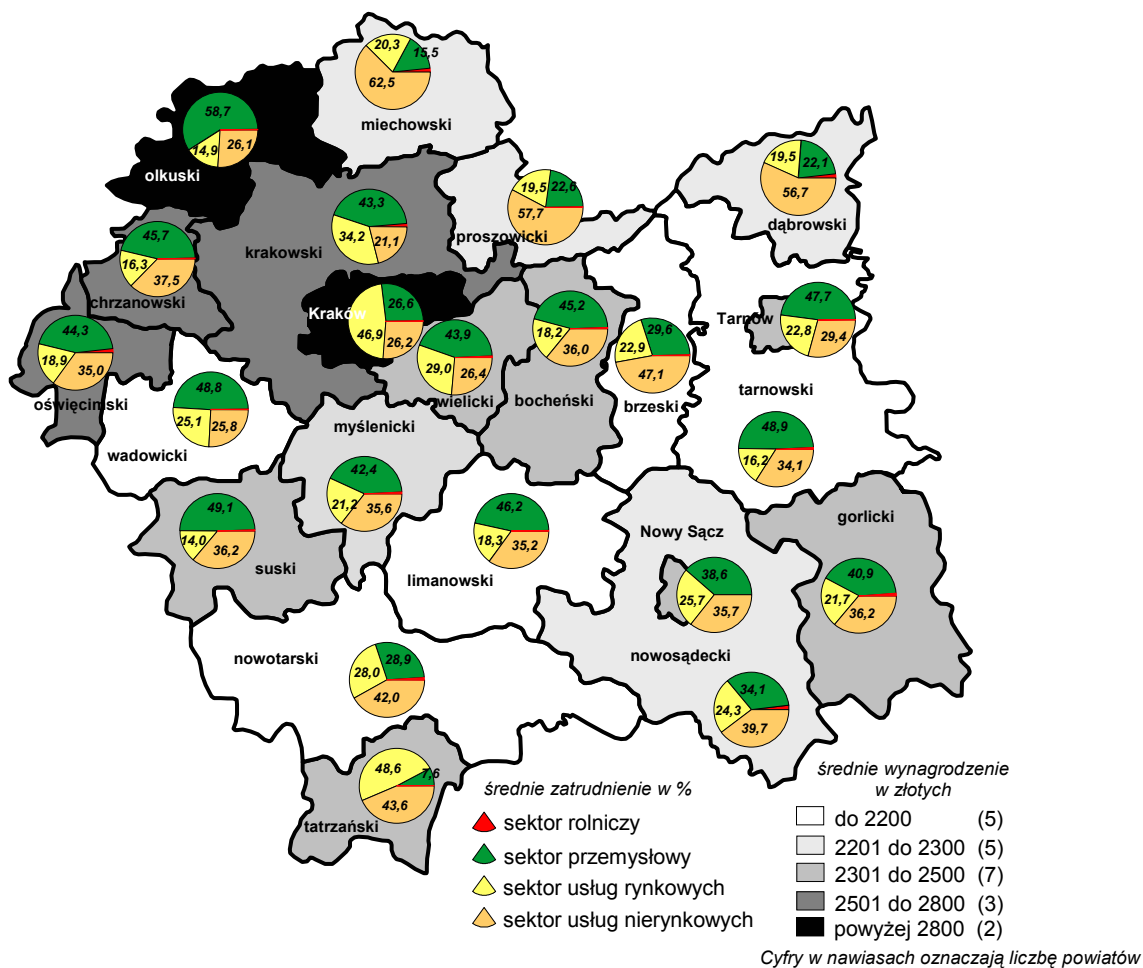
Średnia płaca w Krakowie znacząco wpływa na przeciętne wynagrodzenie w województwie, gdyż stolica województwa kumuluje niemal 47% ogółu zatrudnionych w Małopolsce.

Wydaje się, że sąsiedztwo Krakowa w znacznym stopniu wpływa też na stosunkowo wysoki poziom średniej płacy w powiecie krakowskim. Można sądzić, że również struktura zatrudnienia w powiecie krakowskim, a częściowo także w powiecie wielickim, jest kształtowana pod wpływem sąsiedztwa „wielkiego miasta”. Na relatywnie wyższym poziomie utrzymuje się średnia płaca w powiatach zachodniej części województwa: olkuskim, chrzanowskim i oświęcimskim. Analizując przy tym strukturę zatrudnienia w tych powiatach nasuwa się wniosek, że płacę w przeważającym stopniu kształtują tu wynagrodzenia w sektorze przemysłowym, w tej części województwa silniej związanym z górnictwem i szeroko rozumianym przetwórstwem kopalin oraz otoczeniem tych działalności.

Wspólną cechą trzech powiatów: miechowskiego, proszowickiego i dąbrowskiego położonych w północnej części województwa, jest najwyższy odsetek zatrudnionych w sektorze usług nierynkowych –

około 3/5 ogółu zatrudnionych w tych powiatach, przy równoczesnym najniższym udziale w ogólnym zatrudnieniu pracowników sektora prywatnego. Zatem na poziom średniej płacy wpływ wywierają głównie podmioty sektora publicznego, w których wynagrodzenia są kształtowane przez budżet.

Średnia płaca i struktura zatrudnienia w powiatach województwa małopolskiego w 2007 r.

Ze względu na minimalny udział w strukturze zatrudnienia sektora rolniczego, w skład którego wchodziły sekcje: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz rybactwo pominięto dokładne wartości.

Poziom płac w sektorze prywatnym w powiatach w porównaniu ze stopą bezrobocia nie do końca potwierdza działanie „reguły podaży i popytu”, czyli zasady, że tam, gdzie pracodawcy mają więcej chętnych do pracy, mogą proponować gorsze warunki płacowe. Te odchylenia pośrednio mogą mieć związek z niekorzystną strukturą populacji bezrobotnych.

Źródłem danych do niniejszego opracowania są wyniki badania o zatrudnieniu, wynagrodzeniach i czasie pracy za cztery kwartały 2007 r. Badanie to w sektorze przedsiębiorstw obejmuje wszystkie podmioty z wyłączeniem tzw. małych, czyli tych o liczbie pracujących do 9 osób, a poza sektorem przedsiębiorstw wszystkie podmioty z wyłączeniem stowarzyszeń, fundacji i innych organizacji oraz z wyłączeniem osób zatrudnionych w działalności w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Dane o przeciętnym wynagrodzeniu z uwzględnieniem małych podmiotów gospodarczych poza rolnictwem indywidualnym zostaną zamieszczone w Roczniku Statystycznym Województwa Małopolskiego, który będzie wydany w grudniu br.